

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาเด็กมีความสำคัญมาก เนื่องจากเด็กเป็นอนาคตของชาติ และจะมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศต่อไป ดังนั้น การให้การศึกษา และการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม เด็กจะต้องเริ่มเรียนรู้ จากสิ่งแวดล้อม เช่น พ่อ แม่ ครู และญาติผู้ใหญ่ รวมทั้ง เด็กต้องมีการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ มีความสำคัญ และเป็นช่วงที่ผู้ปกครอง จำเป็นต้องวางรากฐาน การศึกษา การเรียนรู้เบื้องต้น ให้แก่เด็ก ในระยะเริ่มต้น เพราะเด็กวัยนี้เป็นวัยที่จะได้รับการพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย และสติปัญญา ขณะเดียวกันเป็นระยะที่ร่างกายต้องการการเสริมสร้างความเจริญเติบโต ทางร่างกาย และมีความต้องการความรัก ความอบอุ่น ตลอดจน การเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด

เด็กก่อนวัยเรียน เป็นวัยที่มีความสำคัญ ในการวางพื้นฐานของชีวิต เนื่องจาก เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ มีการเจริญเติบโต และมีการพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีการพัฒนาการเรียนรู้ การรับรู้ความคิด และการมีเหตุผล เด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี นั้น ต้องมีทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ควบคู่กันไป การอบรมเลี้ยงดู และจัดสิ่งแวดล้อม ให้เด็ก ตั้งแต่แรกเกิด มีส่วนสำคัญในการสร้างรากฐานของคุณภาพของคนในสังคม เด็กทุกคนจึงสมควร และ จำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดู อย่างถูกวิธี เหมาะสม แต่ในปัจจุบัน เนื่องจาก พ่อแม่ ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการดูแลบุตรหลานของตน สถานบริการเด็กก่อนวัยเรียน จึงมีความสำคัญ และมี บทบาทมากขึ้น เนื่องจาก เป็นสถานที่ดูแล และรับเลี้ยงเด็กเล็กที่อยู่ในวัยเจริญเติบโต แทนพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง อีกทั้ง ยังเป็นสถานที่จัดประสบการณ์ให้เด็กมีโอกาส ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ทาง บ้านให้ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 7)

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นสถานศึกษาที่ให้บริการแก่เด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่ จะต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด การจัดการศึกษาปฐมวัยให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือจากทางบ้านเป็นอย่างมาก สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงมีความผูกพัน กับสถาบันครอบครัวอย่าง ลึกซึ้ง ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองเป็นวิธีที่ดีที่จะทำให้โรงเรียน และผู้ปกครองร่วมกัน ส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็ก ไปสู่เป้าหมายอย่างถูกต้อง และเหมาะสมที่สุด การจัดการศึกษาที่ บรรลุวัตถุประสงค์ คือ การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมาย ของหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตร ในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน

พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อ การพัฒนาคุณภาพของเด็ก (สำนักบริหารงาน
 คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2547 : 111) ผู้ปกครองถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อ
 การจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องสร้างความร่วมมือ ระหว่างผู้ปกครอง
 เพื่อพัฒนาเด็กไปในแนวทางที่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ โดยถือว่าความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายเป็นจุด
 มุ่งหมายประการหนึ่งของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ซึ่งผู้ปกครอง กับ โรงเรียนมีจุดหมายร่วมกัน
 ที่จะช่วย ให้เด็กปรับตัวเข้ากับ สังคม และสภาพ แวดล้อม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมี
 ความต้องการ ให้เด็กมีอนาคตที่ดี และมีความสำเร็จในชีวิต กล่าวคือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาด้วย
 วิธีการที่ถูกต้องเมื่อได้รับการส่งเสริม และสนับสนุน เป็นแรงเสริมทางบ้านด้วยก็จะนำเด็กไปสู่
 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีพัฒนาการทางสังคมดีสุขภาพจิตดี และเรียนได้อย่างมีความสุข ปัจจุบันการ
 จัดตั้งโรงเรียนอนุบาลเอกชน เพื่อเปิดการเรียน การสอน ในจังหวัดมหาสารคาม ได้เพิ่มปริมาณมากขึ้น
 จึงมีผลทำให้ผู้ปกครองสามารถพิจารณาเลือก โรงเรียนที่เหมาะสมเพื่อให้บุตรหลานเข้าเรียน หรือได้รับ
 การดูแล โดยอาจจะพิจารณาจากหลายด้าน อาทิเช่น ด้านอาคารสถานที่ ครูผู้สอน ความสะอาด ความ
 ปลอดภัย สภาพแวดล้อมต่างๆตลอดจน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ด้านการพัฒนาการต่างๆ ของเด็กใน
 แต่ละวัน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน จึง
 จำเป็นที่จะต้องมุ่งเน้นคุณภาพ ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาตรฐานสามารถตอบสนองความต้องการ และ
 คาดหวังของผู้ปกครองให้ได้มากที่สุด อันเป็นแนวทางทำให้ผู้ปกครองเกิดความเชื่อถือ ความเชื่อมั่น
 ความศรัทธา และเกิดการยอมรับในที่สุด ขณะเดียวกัน ยังมีโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัด
 มหาสารคาม ยังขาดการบริหารจัดการ ศึกษาที่มีคุณภาพ และยังคงได้รับการเสนอแนะ อันเป็น
 แนวทางดำเนินการ ในการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้มีความสนใจที่จะดำเนินการเปิดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลของเอกชนและ
 ได้มองเห็นความสำคัญในด้านการบริหาร จัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัด
 มหาสารคาม จึงได้ทำการศึกษา เพื่อทำการวิจัยในเรื่องของความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการ
 บริหารจัดการศึกษา ในแต่ละแห่ง เพื่อนำผลจากการประเมิน ความพึงพอใจ มาเป็นข้อเสนอแนะ แก่
 ผู้บริหาร ผู้ประกอบการตลอดจนผู้สนใจ เพื่อเป็นแนวทางในการ ประยุกต์ ปรับปรุง การบริหารจัดการ
 การศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานอย่างสมบูรณ์แบบ
 ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ และมีข้อเสนอแนะ อย่างไรบ้าง ต่อการบริหารจัดการ โรงเรียน
 อนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

2. ผู้ปกครองจำแนกตามวุฒิการศึกษา และ อาชีพ มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน แตกต่างกันในระดับใด ทั้งโดยรวม และรายด้าน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และ อาชีพ

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

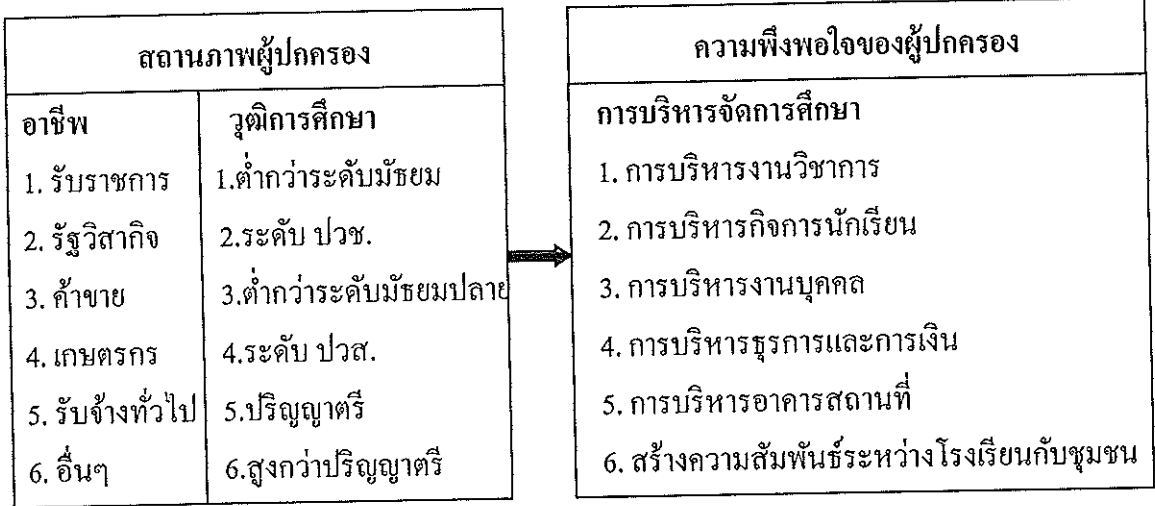
ผู้ปกครองที่มีอาชีพ และวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 แตกต่าง

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ได้มาจาก หลักการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชน จำแนกขอบข่ายของงานบริหาร กิติมา ปรีดีคิด (2542 : 41)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 แสดงแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม เขต 1 ปี 2554 จำนวน 4,207 คน และประกอบด้วย โรงเรียนจำนวน 11 แห่ง (กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน สพท.มค.1. 2554)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างใน ไพศาล หวังพานิช, 2551) ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่สังกัดอยู่ใน โรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 365 คน ซึ่งได้มาโดยสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 อาชีพ จำแนกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่

1. รับราชการ
2. รัฐวิสาหกิจ
3. ค้าขาย
4. เกษตรกร
5. รับจ้างทั่วไป

6. อื่นๆ

2.1.2 วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น 6 กลุ่มได้แก่

1. ต่ำกว่าระดับมัธยม
2. ระดับ ปวช.
3. ต่ำกว่าระดับมัธยมปลาย
4. ระดับ ปวส.
5. ปริญญาตรี
6. สูงกว่าปริญญาตรี

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การบริหารจัดการศึกษา 6 ด้าน (กิตติมา ปรีดีดิลก (2542 : 41))

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารกิจการนักเรียน
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารธุรการและการเงิน
5. การบริหารอาคารสถานที่
6. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนอนุบาลเอกชน หมายถึง สถานศึกษาของเอกชน ที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เอกชนเป็นผู้รับผิดชอบ รับผิดชอบเด็กหญิงชายอายุ 3-6 ขวบ เข้าเรียนเพื่ออบรมเลี้ยงดูให้พัฒนาทั้งกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
2. การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล หรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และให้เป็นคนดีมีวินัย ในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นที่ต้องการของสังคม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้
3. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง หน่วยงานหนึ่งที่สำคัญที่สุด ในการบริหารสถานศึกษา และเป็นการส่งเสริมการเตรียมความพร้อม พื้นฐานของเด็ก และมีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดชั้นเรียน การวางแผน เพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐาน และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และต้องพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน และมีคุณภาพ
4. การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริการแก่ผู้เรียน และสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งในด้านการเรียน กิจกรรมการมีส่วนร่วม ของผู้เรียน ทั้งในห้องเรียน นอก

ห้องเรียน ตั้งแต่ผู้เรียนจะเข้าเรียน ระหว่างอยู่ในโรงเรียน และออกจากโรงเรียน หรืองานรับ-ส่งผู้เรียน รวมถึง กฎ ระเบียบ ของสถานศึกษาด้วย

5. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การใช้คนให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และตามความสามารถของแต่ละบุคคล และสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างถูกต้อง รวมทั้ง การดูแล สร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน ปลุกฝังให้บุคลากรปฏิบัติงานตามแผน และนโยบายของสถานศึกษา และไปในทิศทางเดียวกัน

6. งานธุรการและการเงิน หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเงิน งานสารบรรณ วัสดุ ครุภัณฑ์ งานบริการต่าง ๆ และการดำเนินงานตามงบประมาณที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ กับสถานศึกษา รวมถึงการควบคุม การจัดซื้อ การรับ-เบิก จ่ายเงินควบคู่กับงานเอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

7. การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง งานที่เกี่ยวกับ การดูแลรักษาอาคารเรียน การตกแต่งสถานที่ การดูแลรักษาซ่อมแซม ความสะอาด ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก สภาพแวดล้อม ในห้องเรียนต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน พัฒนาการการเรียนรู้ และควรคำนึงถึงประโยชน์ การใช้สอย และความปลอดภัยของเด็ก หรือผู้เรียนด้วย

8. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการประสานงาน เผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน การส่งเสริม และสนับสนุนจากทางบ้าน ชุมชน และโรงเรียน จะช่วยให้เด็ก หรือผู้เรียน ได้รับการพัฒนา ไปในทางที่ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน และในขณะเดียวกัน ทั้งชุมชน โรงเรียน และผู้ปกครองก็จะได้รับประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย คือ เด็กหรือผู้เรียน ก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ ชุมชนได้รับการพัฒนา และการบริการกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน โรงเรียนได้มีโอกาสสร้างความเข้าใจ กับชุมชน และผู้ปกครอง ยังมีโอกาสได้ประชาสัมพันธ์โรงเรียน และผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และความก้าวหน้าของลูกเป็นต้น

9. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กก่อนประถมศึกษา ในช่วงปฐมวัยตั้งแต่ แรกเกิด ถึง 3 ปี

10. โรงเรียนเอกชน หมายถึง โรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา ที่เอกชน ได้จัดตั้งขึ้นในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตจังหวัดมหาสารคาม

11. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูให้การอุปการะ และอบรมสั่งสอนเด็กอย่างใกล้ชิดที่บ้าน อาจจะเป็นบิดา มารดา ญาติ หรือบุคคลที่บิดา มารดา ไว้วางใจ ฝากบุตรธิดาอยู่ด้วย และมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก ในระดับอายุ 3-5 ปี

12. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในทางที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกาย และจิตใจของบุคคล และความพึงพอใจเป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับวัดคุณภาพของการให้บริการต่าง ๆ อีกด้วย

13. โรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 หมายถึง สถานศึกษาเอกชนที่ดำเนินการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ที่อยู่ในความดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เอกชนเป็นผู้รับผิดชอบ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบประโยชน์ การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองแต่ละสถานภาพที่มีต่อการบริหาร จัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1
2. ได้ทราบข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการบริหาร จัดการศึกษาใน โรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1
3. ข้อมูลจากการวิจัยนี้ ผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม เขต 1 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหาร จัดการศึกษาในโรงเรียน และนำไปเป็นข้อสารสนเทศต่อการสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้ปกครองนิยม ส่งบุตรหลานเข้าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ